Alman Şovenizmi ile Alman-Olmayan Şovenizm

Viladimir İliç Lenin

31 Mayıs 1916'da *Voprosi Strakhovania*, n°5'de yayınlandı.

Lenin, Collected Works, vol. 22, s. 182-184.

[Türkçesi: Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, Sol Yayınları, Ağustos 1979, Birinci Baskı, s: 256-259]

BİLİNDİĞİ gibi, Alman şovenistleri, sözümona sosyal-demokrat — gerçekteyse artık ulusal-liberal olan— işçi partisi önderlerinin ve yöneticilerinin büyük bir çoğunluğunu etkileri altına almayı başarmış bulunuyorlar. Şimdi bunun, Potresov, Levitski ve hempası gibi Alman olmayan şovenistler için ne ölçüde geçerli olduğunu göreceğiz. P. B. Akselrod'un Almanca yazdığı broşürde gözünü budaktan esirgemeyerek, ama yanlış biçimde Kautsky'yi savunmasına ve ona "enternasyonalist" demesine aldırmayarak, biz, adil davranmak gerekirse Kautsky'yi de aralarına kattığımız Alman şovenistleri üzerinde duracağız ilkin.

Alman şovenizminin özelliklerinden biri şudur: "Sosyalistler" — sosyalistler sözcüğü tırnak içinde— kendi uluslarınca ezilen ulusların dışındaki ulusların bağımsızlığından sözederler. Bunu doğrudan doğruya söylemeleriyle, söyleyenleri savunmaları, haklı göstermeleri; onlara kalkan olmaları arasında pek fazla fark yoktur.

Alman şovenistleri (ki aralarında *Die Glocke* adlı küçük dergiyi yayınlayan Parvus da vardır ve o dergiye Lensch, Haenisch, Grünwald ve Alman emperyalist burjuvazisinin geri kalan tüm "sosyalist" uşakları tayfası yazı yazmaktadır) örneğin Britanya tarafından ezilen halkların bağımsızlığından uzun uzadıya ve büyük bir istekle sözederler. Britanya'nın sömürgelerini nasıl utanmazca, vahşice ve gerici bir biçimde, vb. yönettiğini borazan çalarak bütün gücüyle ilan edenler, Almanya'nın yalnızca sosyal-şovenistleri, yani sözde sosyalist, eylemdeyse şovenist olanları değil, ama aynı zamanda tüm burjuva

basımıdır da. Alman gazeteleri Hindistan'daki özgürlük hareketinden büyük bir iştiyakla, habis bir coşkuyla, hazla ve vecd içinde sözederler.

Alman burjuvazisinin neden habis bir sevinçle dolup taştığını anlamak kolaydır: Alman burjuvazisi, Hindistan'daki hoşnutsuzluğu ve Britanya aleyhtarı hareketi körükleyerek kendi askeri durumunu iyileştirebileceği umudundadır. Bu umutlar, kuşkusuz budalacadır. Nedenine gelince, milyonlarca ve milyonlarca insanın yaşamının, hele hele bu insanlar haliyle çok garip kişilerse, dışardan epey uzaklardan, yabancı bir dilde [yazılan yazılarla –ç.] — üstelik etki, sistemli değil de yalnızca savaş günleriyle sınırlıysa— etkilenebileceğini ciddi olarak düşünmek olanaksızdır. Alman emperyalist burjuvazisinin çabası, Hindistan'ı etkilemekten çok, kendi yüreğine su serpme, Alman halkını şaşırtma ve halkın dikkatini ülke içinden ayırıp dışarıya çekme arzusunun sonucudur.

Ne var ki ortaya otomatik olarak şu genel, teorik soru çıkıyor: Bu tür savların sahteliğinin temelinde yatan şey nedir; Alman emperyalistlerinin ikiyüzlülüğü nasıl yanılmaz bir kesinlikle ortaya dökülebilir? Bu savların sahteliğini gösteren, doğru, teorik yanıt, çok açık nedenlerle, yalanlarını örtme, gözlerden kaçırma, süslü sözlerle, her türlü sözlerle, dünyadaki her şeye, hatta enternasyonalizme ait her türlü sözle o yalanları başka bir kılığa büründürme eğiliminde olan ikiyüzlüleri ortaya koymaya yarayan bir araçtır her zaman. Ne yazık ki, sözümona Almanya'nın "sosyal-demokrat" partisine mensup olan Lensch'ler, Südekum'lar ve Scheidemann'lar, Alman burjuvazisinin bu casusları bile, enternasyonalist olduklarında ısrar etmekteler. İnsanlar hakkında, söylediklerine değil, yaptıklarına bakarak bir yargıya varmak gerekir. Asıl doğrusu budur. Rusya'da Potresov'un, Levitski'nin, Bulkin'le hempasının salt sözlerine bakarak onlara kim inanır? Hiç kimse.

Alman şovenistlerinin sahtekarlığı, düşmanları olan İngiltere'nin ezdiği halkların bağımsızlığı için avazları çıktığı kadar bağırırken, *bizzat kendi* ulusları tarafından ezilen halkların bağımsızlığı konusunda mütevazı, hatta bazan çok mütevazı bir biçimde sessiz kalmalarındadır.

Danimarkalıları alalım ele. Prusya Schleswig'i kendine kattığı zaman, bütün "Büyük" Devletlerin yapmayı alışkanlık haline getirdikleri gibi, Danimarkalıların oturduğu bir bölgeyi de zaptetti. Bu bölge halkının haklarının ihlali öylesine açık-seçik ortadaydı ki, 23-30 Ağustos 1866 tarihleri arasında hazırlanan Prag barışı çerçevesinde Avusturya, Schleswig üzerindeki "haklarını" Prusya'ya bıraktığı zaman, anlaşma, Schleswig'in kuzey bölgesindeki halkın, Danimarka'ya katılmak isteyip istemediklerini belirlemek üzere bir plebisit yapılması ve karar bu yolda olursa Danimarka'ya bağlanmaları konusunda bir koşulu da içermekteydi. Ne var ki, Prusya bu koşula uymadı; 1878'de bu

"tatsız" maddeyi anlaşmadan çıkardı.

Büyük Devlet uluslarının şovenizmine hiçbir zaman ilgisiz kalmamış olan Friedrich Engels, küçük bir ulusun haklarının Prusya tarafından böylesine ihlal edilmesine özellikle dikkati çekmişti.[1] Ne var ki günümüzün Alman sosyal-şovenistleri, Kautsky'nin de yaptığı gibi, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını sözle tanıdıkları halde, bir ulusun ezilmesi, "bizzat kendi" uluslarının yaptığı bir iş olduğu zaman o ulusun özgürlüğü doğrultusunda tutarlı olarak demokratik, kararlı olarak demokratik hiçbir uyarma ve propaganda çabası göstermiyorlar. Şovenizm sorununun ve onun gözler önüne serilmesinin tüm sırrı ve özü işte bu noktadadır.

Rusya'da bir zamanların en yaygın sözcük oyunu şuydu: *Russkoye Znamya*[2] sık sık *Prusskoye Znamya* gibi[3] dalgalanır, derlerdi. Ama bu söz, yalnızca *Russkoye Znamya* için söylenmiş değil; Almanya'da Lensch'in, Kautsky ve hempasının mantığı nasıl işliyorsa, Rusya'da da Potresov'un, Levitski'nin ve hempasının mantığı öyle çalışıyor. Örneğin tasfiyeci *Raboçeye Utro* gazetesine bir göz atın. Benzer "Prusya" ya da daha doğrusu benzer enternasyonal-şovenist mantığın yöntem ve kanıtlarını o gazetede aynen göreceksiniz. Ulusal markası, barışçıl görünen maske sözleri ne olursa olsun, şovenizm kendisine ihanet etmemiştir.

31 Mayıs 1916'da *Voprosi Strakhovania*,
n°5'te (54) yayınlandı.

Collected Works, vol. 22, s. 182-184.

---

[1] Engels'in *Die Neue Zeit*'da (1895-1896, vol. 1) yayınlanan "*Tarihte Zorun Rolü*" adlı yazısı. Yazının esas başlığı "*Yeni Alman İmparatorluğunun Kurulmasında Zor ve Ekonomi*" idi.

[2] *Russkoye Znamya* ("Rus Bayrağı") — Rus Halkının Birliği adlı örgütün yayın organı gerici gazete. Kasım 1905 [1805 olacak heralde] ile 1817 yılları arasında Petersburg'da yayınlandı.

[3] *Russkoye Znamya* — Rus bayrağı; *Prusskoye Znamya* — Prusya bayrağı. –*Ed.*

Aydınlanma Kütüphanesi

http://www.1001001000.org